

Protokoll
2009-04-23
Primärkommunala nämnden

Organ: Primärkommunala nämnden

Plats och tid: Fokus, Södra Långgatan 62, Kalmar
Torsdagen den 23 april 2009 kl 09.00-13.45

Beslutande: Lisbeth Lennartsson
Ann-Marie Fagerström
Bo Bergman
Birgitta Elfström
Roland Åkesson ordförande
Kent Ingvarsson
Markus Lund
Roland Swedestam
Carl-Axel Centerstig
Mats Hugosson tjänstgörande ersättare
Saad Benatallah tjänstgörande ersättare

Övriga deltagare: Cecilia Nilsson
Ritva Gough
Agnetha Hammerin
Ola Mattisson
Kira Berg

Utses att justera: Lisbeth Lennartsson

Paragrafer: 10-16

§ 10

Aktuella axplock från Fokus Kalmar län

A. Återhämtning från psykisk ohälsa - socialpsykiatrins stora utmaning

Vid dagens sammanträde informerar Ritva Gough, FoU-ledare inom handikappomsorgen, om de projekt Fokus arbetar med inom området socialpsykiatri. Projekten handlar bl a om:

- Boendestöd
- Personligt ombud
- Handläggning och utredning
- Återhämtning – Kvalitetsteam - Coach
- Uppsökande verksamhet och inventering

Projekten har hittills resulterat i 7 FoU-rapporter. Av dessa framgår bl a följande.

1. Den viktigaste faktorn för återhämtning är *social delaktighet*. Här är kommunernas insatser av mycket stor vikt.
2. Den andra mycket viktiga faktorn för återhämtning är *bemötande* (att verkligen lyssna på vad den enskilda individen vill och behöver).

Sammantaget konstateras att prognosen för återhämtning trots allt är god om stödet kan utformas individuellt.

Den inventering av behov som genomförts i 6 av länets kommuner visar tydligt att *dålig koordinering av försörjningsformer* (försörjningsstöd från socialtjänsten, olika former av pensioner och sjukersättningar m m) inte sällan blir ett hinder för att komma ut i arbete. En stor andel individer saknar dessutom sysselsättning

Vidare framgår att uppskattningsvis 250-300 barn i länet lever med psykiskt funktionshindrade föräldrar, något som är mycket viktigt för kommunerna att uppmärksamma.

Slutligen betonar Ritva Gough vikten av att *förbättra samverkan* mellan kommunerna och lanstinget kring denna målgrupp. Kalmar kommun och landstinget har därför tillsammans tagit fram en gemensam uppdragsbeskrivning som grund för sitt förbättringsarbete. Cecilia Nilsson påminner också om ”Miltonprojektet” som för närvarande pågår i länet. Det syftar till att utforma en modell för processen kring fördjupad samverkan. Målet är att ge förutsättningar för förbättrat och samordnat stöd till den berörda målgruppen. Under våren har dessutom ett kompetensförstärkningsprojekt riktat till personal i kommunerna och landstinget startat med stöd av statliga medel.

B. Från statistik till praktik - drogvaneundersökningens användning i praktiken

Inledningsvis nämner utvecklingsledare Agnetha Hammerin, att Fokus på uppdrag av samordningsförbundet utvärderar de rehabiliteringsprojekt som bedrivs i Vimmerby, Hultsfred och Västervik.

Tillsammans med fyra andra FoU-enheter har Fokus även deltagit i Allmänna Barnhusets forskningscirkel om könsperspektiv i den sociala barnvården. Resultatet uppmärksammades bl a med en helsida i Dagens Nyheter den 17 april 2009.

Under flera år har Fokus genomfört drogvaneundersökningar bland elever i länstes kommuner, vartannat år i grundskolan år 8 och vartannat år i gymnasieskolans årskurs 2. Svarefrekvensen i år 8 har varit hög (80-87 %) medan den varit lägre i gymnasieskolan. Efter varje genomförd enkätomgång gör Fokus en sammanställning och analys på länsnivå medan respektive kommun gör motsvarande arbete lokalt. Agnetha Hammerin visar hur den insamlade statistiken kan tjäna som underlag för lokala insatser. Den visar t ex att allt fler föräldrar avstår från att bjuda sina ungdomar på alkohol i hemmet och att rejäla lokala kampanjer för att t ex sänka alkoholdebuten ger positiva resultat.

Ordföranden tackar för informationen och inblicken i Fokus verksamhet.

Beslut

Primärkommunala nämnden beslutar att ta informationen till protokollet.

§ 11

D 2009/485-142

Nationella riktlinjer för vård och omsorg av personer med demenssjukdom – remissförfarandet en del av implementeringen

Socialstyrelsen arbetar med att ta fram nya riktlinjer för vård, omvårdnad och omsorg för demenssjuka. Sveriges Kommuner och Landsting deltar i arbetet. Riktlinjerna berör i betydligt högre grad kommunerna än landstingen. Slutlig version väntas i februari 2010. Dessförinnan ska ett annorlunda remissförfarande ske. Grundtanken är att man regionalt ska identifiera och beskriva ”gapet” mellan den verksamhet som bedrivs idag i landsting och kommuner och den som föreslås i riktlinjerna. Dessa beskrivningar ska sedan presenteras och diskuteras på en regional konferens för beslutsfattare (framför allt chefer och politiker) där även Socialstyrelsen medverkar. Materialet ska därefter skickas till Socialstyrelsen innan de slutgiltiga riktlinjerna fastställs. Riktlinjerna är i första hand tänkta som ett beslutsstöd med rekommendationer till respektive verksamheter.

Cecilia Nilsson presenterar arbetsplanen för Kalmar län. Underlagsmaterial för remissvaret kommer att tas fram lokalt av respektive kommun och landstinget utifrån vägledande ”knäckfrågor”. Efter sammanställning presenteras analysen för politiker och chefstjänstemän vid ett länsseminarium i Oskarshamn den 1 oktober 2009.

I detta remissarbete bildar Kalmar, Jönköpings och Östergötlands län en region. Den avslutande regionala konferensen kommer att förläggas till Linköping den 5 november 2009 och där ska analysen för hela regionen presenteras för Socialstyrelsen.

Beslut

Primärkommunala nämnden beslutar att med godkännande ta informationen till protokollet.

§ 12

D 2009/486-143

Kunskap till praktik – utveckling av svensk missbruks- och beroendevård

”Kunskap till praktik” är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och handlar om att förbättra den svenska missbruks- och beroendevården. Den bärande idén i överenskommelsen är att kommuner och landsting ska ta ett gemensamt ansvar för missbruks- och beroendevården. SKL ska svara för kvalificerat stöd till medlemmarna i detta utvecklingsarbete. Utgångspunkten är Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården (finns på Socialstyrelsens hemsida, www.socialstyrelsen.se).

Målet är i korthet att

- utveckla vårdkedjan
- all personal har rätt kompetens
- tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialtjänst, primärvård, beroendevård och psykiatri
- samverkan förbättras
- brukarinflytandet stärks

Finansiering

Under 2009 disponerar SKL 27 250 000 kronor för riktlinjearbetet. Ekonomiskt stöd för bl a processledare eller kompetensstödjare på länsnivå kan därför sökas hos SKL. För att få del av pengarna krävs att regionförbundet och landstinget träffar skriftlig överenskommelse med SKL om en genomförandeplan. Under 2007-2008 träffade 13 län överenskommelser med SKL. Nu återstår åtta län, däribland Kalmar.

Cecilia Nilsson meddelar att den 24 april 2009 genomförs ett arbetsseminarium tillsammans med länets kommuner och landsting. Syftet är att inspirera till en gemensam satsning inom detta område i Kalmar län.

Beslut

Primärkommunala nämnden beslutar att ta informationen till protokollet.

§ 13

D 2008/848-142

Finansiering av resursperson för samordning av kommunernas framtida hjälpmedelsförsörjning

Vid PKN-sammanträdet 2009-02-12 presenterades ett förslag till kommungemensam strategi för fortsatt arbete med den framtida hjälpmedelsförsörjningen. Förslaget förutsätter att länets 12 kommuner är överens om att gemensamt lösa frågan. I den efterföljande diskussionen underströk ledamöterna behovet av en kommungemensam resurs och ställde sig positiva till den föreslagna strategin och en gemensam finansiering under förutsättning att även regionförbundet bidrar ekonomiskt. Följande beslut fattades.

”Primärkommunala nämnden beslutar uppdra åt presidiet

att ta upp finansieringsfrågan med styrelsens presidium samt

att därefter tillskriva kommunerna så att PKN får mandat att arbeta vidare med frågan om den framtida hjälpmedelsförsörjningen.”

Ordföranden meddelar att PKN-presidiet tagit upp finansieringsfrågan med regionförbundets direktör Håkan Brynielsson. Eftersom inga disponibla medel finns i regionförbundet för en resursperson enligt ovan föreslås att halva kostnaden finansieras med hjälp av Fokus kapital. Resterande del finansieras direkt av kommunerna.

Beslut

Primärkommunala nämnden beslutar

- att uppdra åt kansliet att rekrytera en resursperson för att samordna arbetet kring kommunernas framtida hjälpmedelsförsörjning
- att föreslå styrelsen att halva kostnaden för en resursperson finansieras med hjälp av Fokus egna kapital, samt
- att resterande kostnad fördelas mellan kommunerna

§ 14

IVPA – i väntan på ambulans

Några av länets kommuner har idag avtal med landstinget beträffande räddningstjänstens insatser vid svåra olyckor i väntan på ambulans (handlar bl a om insatser vid hjärtstillestånd). På flera andra håll i landet finns liknande avtal som inkluderar samtliga kommuner i ett län. Frågan väcks om kommunerna i Kalmar län är intresserade av ett avtal på länsnivå. Om så är fallet kan uppdrag ges till länets räddningschefssamråd att undersöka förutsättningarna för ett länsavtal.

Beslut

Primärkommunala nämnden uppdrar åt kansliet att via räddningschefssamrådet undersöka förutsättningarna för ett IVPA-avtal med landstinget som inkluderar alla länets kommuner.

§ 15

Anmälningens ärende

Anmäls följande ärende

- A. Avtal mellan regionförbundet och länsstyrelsen om förebyggande arbete inom alkohol-, narkotika-, tobaks- och dopingområdet 2009.

D 2009/276-143

Beslut

Primärkommunala nämnden beslutar att ta anmälan till protokollet.

§ 16

Från tanke till genomförande - om mellankommunal samverkan

Dagens tema för PKN är mellankommunal samverkan. Därför har Ola Mattisson, forskare från Lund, inbjudits. Han disputerade år 2000 på en avhandling om konkurrensutsättning alternativt samverkan som olika sorters kommunala huvudmannastrategier. På uppdrag av Sveriges Kommuner och Landsting har han tillsammans med en forskarkollega gått igenom befintlig forskning och dokumenterade erfarenheter av kommunal samverkan, både i Sverige och internationellt. Uppdraget har resulterat i en bok med titeln "Samverkan inom kommuner och landsting" som kommer ut sommaren 2009.

Vid dagens sammanträde talar Ola Mattisson om

- varför man samverkar
- olika former för samverkan
- hur man gör/ hur man samverkar samt
- erfarenheter av samverkan

Utgångspunkten för samverkan är att nyttja de resurser som *faktiskt* finns i kommuner och landsting. Han betonar särskilt att samverkan inte är en "Quick fix" för att klara ekonomin utan en vision om framtiden där potentialen ligger i olika typer av synergieffekter. Vidare belyser han såväl fördelar som svårigheter med samverkan och avslutar med goda råd om vad som är viktigt att tänka på innan man startar samverkansprojekt.

Sveriges Kommuner och Landsting planerar att ordna regionala konferenser om kommunal samverkan. Den första kommer hösten 2009 och handlar om vård- och omsorgssektorn.

Ola Mattissons PowerPoint-bilder finns som bilaga till detta protokoll.

Bilaga § 16/09

Efter avslutad frågestund framför ordföranden ett varmt tack till Ola Mattisson för medverkan vid PKN-sammanträdet.

Beslut

Primärkommunal nämnden beslutar att ta informationen till protokollet samt uppdrar åt sekreteraren att införskaffa var sitt exemplar av boken "Samverkan inom kommuner och landsting" till PKN-ledamöterna.

Roland Åkesson
ordförande

Lisbeth Lennartsson
justerare

Cecilia Nilsson
sekreterare